

การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
Management of cocoa growers Wang Nuea District, Lampang Province

อาทิตย์ ชื่นอารมณ์

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะวิทยาการจัดการ

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ปีการศึกษา 2562

การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
Management of cocoa growers Wang Nuea District, Lampang Province

อาทิตย์ ชื่นอารมณ์

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะวิทยาการจัดการ

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ปีการศึกษา 2562

ชื่อเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง
ผู้วิจัย นายอาทิตย์ ชื่นอารมณ์
ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม)

.....กรรมการ
(ดร.สุวิมล ไชยพันธ์พงษ์)

.....กรรมการ
(ดร.นิตยา วงศ์ยศ)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.ผกาภรณ์ บุสบง)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงาน
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา
บริหารธุรกิจ

.....คนบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร.ภานุมาศ หมอสินธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นิตยา วงศ์ยศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์ และ ดร.ภควรรณ อินทรา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยาคารวางรากฐานแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ที่ได้กรุณาให้ความสะดวก ความร่วมมือ ข้อเสนอแนะและอื่น ๆ ในการทำการศึกษาอิสระครั้งนี้

อาทิตย์ ชื่นอารมณ

กันยายน 2562

ชื่อเรื่อง : การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
 ผู้วิจัย : อาทิตย์ ชื่นอารมณ์
 ชื่อปริญญา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.นิตยา วงศ์ยศ
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.ผกาภรณ์ บุสสง
 ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2562
 สถาบัน : สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกโกโก้เมืองวัง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า F-test หรือหรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายได้อัน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการชี้นำ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลพบว่าการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ , การวางแผน, กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ , อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

Title : Management of cocoa growers group Wang Nuea District,
Lampang Province

Author : Artit Chuenarrom

Degree : Master of Business Administration

Advisor : Dr. Nittaya Wongyot

Co-advisor : Dr. Phakaporn Butsabong

Graduated Year : 2019

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the management of cocoa growers in Wang Nuea District, Lampang Province, 2) to compare the management of cocoa growers in Wang Nuea District, Changwat. Mueang Wang Cocoa Grower, Wang Nuea District, Lampang Province, using tools as a tool for data collection Data analysis and T-test and F-test analysis or One-Way ANOVA

The results showed that the overall management of cocoa growers in Wang Nuea District, Lampang Province, in general, was at a high level when receiving details about planning, coordination and planning. The organization management is at a high level. The comparison of the management of cocoa growers in Wang Nuea District, Lampang Province, classified by personal basic proportion, found that The cocoa grower management in Wang Nuea District, Lampang Province classified by gender, education level, monthly income in general were not different by age, found that there were statistically significant difference at 0.05.

Keywords : Management , Planning , cocoa growers group , Wang Nuea District,
Lampang Province

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	3
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.7 ประโยชน์ของการวิจัย.....	4
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิดทฤษฎี.....	5
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	23

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	24
บทที่ 5 สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	37
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	37
5.2 อภิปรายผล.....	39
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	43
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	43
บรรณานุกรม.....	44
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
ภาคผนวก ข. รายนามผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย.....	51
ประวัติผู้วิจัย.....	52

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศอายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน	25
2 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม	27
3 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการวางแผน	27
4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการจัดองค์กร	28
5 แสดง ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการขึ้นนำ	29
6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการประสานงาน	30
7 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ	31
8 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุ	32
9 เปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD ด้านการวางแผน จำแนกตามอายุ	33
10 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุจำแนกตามระดับการศึกษา	34
11 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสถานีบริการน้ำมันพีทีในอำเภอ เชียงของ จังหวัดเชียงรายจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	35

12	แสดงข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง	36
----	--	----

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4

บทที่1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โกโก้มีแหล่งกำเนิดอยู่บริเวณเขตร้อนชื้นของทวีปอเมริกาโดยเฉพาะแถบลุ่มน้ำอเมซอน และบางส่วนในทวีปอเมริกากลางซึ่งพบว่าอินเดียนเป็นพวกแรกที่ทำกรปลูกโกโก้และนำเมล็ดมาทำเครื่องดื่มที่รู้จักกันว่าเป็นเครื่องดื่มของพระเจ้าทั้งยังใช้เมล็ดโกโก้สำหรับแลกเปลี่ยนเป็นสินค้ายังชีพ อื่นๆระหว่างกันพวกอินเดียนเรียกเมล็ดโกโก้ว่า“Cacahuatl” ซึ่งต่อมาผันเป็นชื่อของ“Cacao” ส่วนเครื่องดื่มที่ผลิตได้จากเมล็ดโกโก้เรียกว่า“Xocoatl” ซึ่งต่อมาผันเป็นชื่อว่า“Chocolate” ส่วนชาวสเปนเป็นชาติแรกที่เริ่มทำเครื่องดื่มจากเมล็ดโกโก้เหล่านี้น่าผสมกับน้ำตาลจากอ้อยทำเป็นเครื่องดื่มซึ่งต่อมาเป็นที่นิยมมากในแถบยุโรปจนสิ้นศตวรรษที่ 16 ชาวสเปนได้ดำเนินการให้มีการเพาะปลูกโกโก้ อย่างจริงจังขึ้นในแถบร้อนชื้นของทวีปอเมริกาในประเทศโคลัมเบีย,เวเนซุเอล่า, เม็กซิโก, ตรินิแดดและไอเควดอร์เป็นต้นและต่อมาได้มีการนำโกโก้เข้าไปปลูกตามแหล่งปลูกต่างๆในอาณานิคมของสเปน, ดัตช์ และโปรตุเกสตามทวีปต่างๆ (Wintgens, 1991 อ้างถึงใน กรมวิชาการเกษตร : 2548)

สำหรับแถบเอเชียที่ชาวดัตช์กับชาวสเปนได้นำโกโก้เข้ามาแล้วกล่าวหาว่าชาวดัตช์กับชาวสเปนได้นำโกโก้เข้ามาปลูกในอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์เป็นเวลานานแล้วส่วนในประเทศมาเลเซีย (Conway , G.R.' 1971) กล่าวว่าโกโก้ถูกนำเข้ามาครั้งแรกที่รัฐซาบารันเกะบอร์เนียวเหนือในปี ค.ศ.1895 โดยได้นำพันธุ์ Criollo เข้ามาจากประเทศศรีลังกาไปปลูกไว้ที่สถานีทดลองที่เมือง Sandakan และSilam ในเวลาต่อมาได้นำพันธุ์ Criollo, Trinitario และForastero เข้ามาจากฟิลิปปินส์, ศรีลังกา, ซิเบสมาปลูกเพิ่มเติมจนถึงปี ค.ศ.1950 จึงได้เริ่มนำพันธุ์Amelonado จากศูนย์วิจัยโกโก้ประเทศกาน่าเข้ามาปลูกและพบว่าโกโก้ Amelonado นี้ สามารถขึ้นได้ดีและให้ผลผลิต ในปีที่ 2หลังจากปลูกส่วนการปลูกในลักษณะเชิงการค้าขึ้นเริ่มต้นครั้งแรก ในปีค.ศ 1956 โดยบริษัทบอร์เนียวอาบาก้าได้ปลูกโกโก้บริเวณเทือกเขา Tiger ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองTawau นอกจากนั้นก็ยังมีการปลูกโกโก้ที่บริเวณ Quoin Hill ซึ่งเป็นของบริษัทบอมเบย์เบอร์มาทิมเบอร์คอมพานี (สมศักดิ์ วรรณศิริ, 2532) ในส่วนของประเทศไทยโกโก้ได้เริ่มต้นปลูกกันในลักษณะของโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการโดยภาครัฐซึ่ง สุธีลา เลาหศิริ (2530) กล่าวว่า ในปี 2516-17 ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการนำโกโก้มาปลูกแซมในสวนมะพร้าวโดยทางกรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินโครงการนี้ขึ้นเพื่อศึกษาแนวทางในการช่วยเหลือชาวสวนมะพร้าวให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากผลผลิตมะพร้าวในขณะนั้นมีราคาตกต่ำ การพัฒนาโกโก้จึงได้เริ่มขึ้นและขยายพื้นที่ปลูกเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (วาทย์ สุวรรณวุธ, 2527)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในแต่ละภูมิภาคจะมีการปลูกพืชที่แตกต่างกันไปตามฤดูกาล และนำผลผลิตไปขึ้นเข้าสู่ภาคตลาดและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนจากภาครัฐซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการผลักดันนโยบายให้การสนับสนุนวิธีการปลูกพืชแนวใหม่ การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูก การยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยปัจจุบันภาคการเกษตรได้มีการพัฒนาและแปรรูปผลผลิตในรูปแบบผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชนทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการเพื่อเป็นการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดขึ้น และสร้างมูลค่าเพิ่มในการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่ได้ผลิตและจำหน่ายออกสู่ตลาดทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

อำเภอวังเหนือ เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดลำปาง มีตามสภาพตามภูมิศาสตร์พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าและภูเขา ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก ทำนา ทำสวน มีการเพาะปลูกข้าวลำไย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และโกโก้ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตของชุมชน และได้มีการรวมกลุ่มในการปลูกโกโก้ ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ) ในปี พ.ศ. 2558 ได้มอบนโยบายเน้นให้ความสำคัญในเรื่องการลดต้นทุนการผลิต โดยการรวบรวมแปลงการผลิตของเกษตรกรเป็นแปลงใหญ่ในการปลูกโกโก้ เพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมลดต้นทุนการผลิตตามที่กำหนด และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยเน้นหลักการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต อาทิ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลที่ดีต่อพื้นที่ รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดมีการผลิตร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการเชื่อมโยงกับตลาดเพื่อบริหารจัดการให้เกิดสมดุลระหว่างอุปสงค์กับอุปทาน เกษตรกรผู้ปลูกโกโก้อำเภอวังเหนือ จึงได้รวมกลุ่มกันขึ้นมาโดยใช้ชื่อว่ากลุ่มโกโก้แปลงใหญ่เมืองวัง ได้ขึ้นทะเบียนในปี 2561 เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว

ที่ผ่านมาไทยนำเข้าโกโก้ปีละเกือบ 50,000 ตันในขณะที่ไทยผลิตได้เพียง 200 ตัน (สันต์ ละองศรี, 2561) และในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือน ตุลาคม 2561 ไทยนำเข้าโกโก้จากต่างประเทศจำนวน 1,337 ล้านบาทโดยแหล่งนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรกจากมาเลเซีย 967.70 ล้านบาทอินโดนีเซีย 137.55 ล้านบาทสิงคโปร์ 79.26 ล้านบาทกานา 39.9 ล้านบาทฝรั่งเศส 32.52 ล้านบาท (กระทรวงพาณิชย์, ออนไลน์) จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าปริมาณความต้องการโกโก้ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มปริมาณสูงมากแม้ว่า 10 กว่าปีที่ผ่านมารัฐบาลเคยมีการสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกโกโก้แต่ก็ล้มเหลว (อัญญา ตราโซ, 2561) อย่างไรก็ตามจากการที่ผลผลิตยางพาราของไทยประสบภาวะราคาตกต่ำทำให้รัฐบาลมีแนวคิดถึงมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางตกต่ำ 2 แนวทางคือการปลูกพืชทดแทนหรือแซมในสวนยางเพื่อลดการผลิตยางคือการปลูกโกโก้ด้วยผลผลิตโกโก้เป็นความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนั้นทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐภาคเอกชนเองต้องหันมาร่วมมือกันส่งเสริมผลผลิตโกโก้อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

จากบริบทของกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางซึ่งได้ดำเนินงานรวมกลุ่มกันมาแล้วระยะหนึ่งแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ อาทิ การวางแผน การปลูกเพาะ การตลาด รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ (นายอาคม มีเมล์ ประธานกลุ่ม, สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2562) จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีผลผลิตสามารถรองรับการขยายตัวของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างเพียงพอ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล

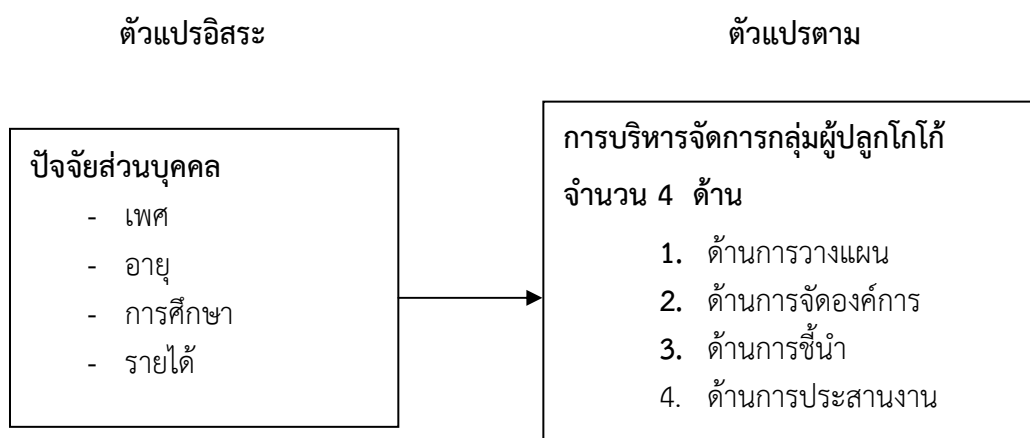
1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
เป็นการศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
2. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำนวน 54 คน
3. ขอบเขตพื้นที่
ขอบเขตพื้นที่ในการทำวิจัย จำนวน 9 ตำบล ได้แก่ตำบลวังใต้ ตำบลวังทรายคำ ตำบลวังซ้าย ตำบลทุ่งฮั่ว ตำบลวังแก้ว ตำบลตันธงชัย ตำบลวังเหนือ ตำบลร่องเคาะ ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา
ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือน มีนาคม – ตุลาคม 2562

1.4 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ได้นำแนวคิดของ ฮอดเก็ตต์ (Hodgetts, อ้างถึงในวิชัย รูปขาคี, 2542) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
2. นำผลที่ได้นำไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มผู้ปลูกโกโก้จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านการวางแผน หมายถึง กระบวนการอันดับแรกของกลุ่มที่มีการกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย และแผนงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้านการจัดองค์การ หมายถึง การจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ตลอดจนกำหนดวิธีการประสานงานเพื่อให้สามารถดำเนินการให้สอดคล้องกับการวางแผน

ด้านการชี้นำ หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้สมาชิกกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ที่ได้รับมอบหมายงาน ดำเนินกิจการต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยประธานกลุ่มจะต้องมีภาวะผู้นำสามารถจูงใจสมาชิกให้ปฏิบัติงานบรรลุความต้องการขององค์กร

ด้านการประสานงาน หมายถึง การควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ตามที่ได้มอบหมายเป็นไปตามที่กำหนดไว้

กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ หมายถึง กลุ่มสมาชิกที่ปลูกโกโก้แปลงใหญ่เมืองวังในอำเภอวังเหนือจังหวัดลำปางจำนวน 54 คน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการ
- 2.2 แนวคิดการบริหารกลุ่ม
- 2.3 ประวัติและความสำคัญของโกโก้
- 2.4 ประวัติกลุ่มโกโก้แปลงใหญ่เมืองวัง
- 2.5 บริบทชุมชนอำเภอวังเหนือ
- 2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

2.1.1 ความหมายของการบริหารและการจัดการ

คำว่า “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) มีที่มาในเชิงพัฒนาการขององค์ความรู้ที่แตกต่างกัน แต่ปัจจุบันได้มีการกำหนดองค์ความรู้ทั้งสองด้านมาผสมผสานและประยุกต์เข้ากับองค์กรสมัยใหม่ จึงทำให้ทั้งสองคำนี้มีความหมายเช่นเดียวกัน และสามารถใช้แทนกันได้ เพียงแต่ความนิยมคุ้นเคยหรือความนึกคิดเชิงภาษาที่แตกต่างกันไปบ้างเท่านั้น กล่าวคือ มินัย (Sense) ที่แตกต่างกันในด้านต่อไปนี้

1) เกี่ยวกับประเภทขององค์กรและหน่วยงานคำว่า “การบริหาร” นิยมใช้ในหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานราชการดังจะเห็นได้จากตำแหน่งบริหารหรือนักบริหาร (Administration) มีการบัญญัติศัพท์สาขาวิชาที่ศึกษาด้านนี้ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” (Public Administration) ขณะที่คำว่าจัดการมักหมายถึงการบริหารงานในองค์กรภาคเอกชน หรือธุรกิจมากกว่าการบริหารรัฐกิจดังจะพบเสมอว่า ตำแหน่งสำคัญในองค์กรเอกชนใช้คำว่า “ผู้จัดการ” (Manager)

2) เกี่ยวกับระดับหรือขอบข่ายความรับผิดชอบของการดำเนินการ

การบริหารบางครั้งเป็นคำที่ใช้ให้ความหมายถึงการทำหน้าที่ในระดับนโยบาย คือการตัดสินใจให้แนวทาง และรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นในภาพรวม ส่วนการจัดการเน้นการดำเนินงานในระดับปฏิบัติ (Policy Implementation) ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบรองลงมา หรือเป็นหน่วยงานระดับกลางหรือระดับล่าง

ในทางวิชาการทั้งการบริหารและการจัดการ ไม่ได้มีความหมายแตกต่างกันคำว่าจัดการสามารถใช้ได้ในองค์กรภาครัฐ และใช้กับการดำเนินงานระดับนโยบายเช่นกัน ทั้งนี้เพราะแนวความคิดการจัดการสมัยใหม่ (Modern Management Thought) เน้นการผสมผสานองค์ความรู้ทั้งศาสตร์การบริหาร (Administrative Science) ศาสตร์การจัดการ (Management Science) ตลอดจนพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science) เข้าด้วยกันอย่างแยกไม่ออก (วิชัย รูปชาติ, 2542)

2.1.2 องค์ประกอบและกระบวนการจัดการ

กระบวนการจัดการ (Management Process) หมายถึง ขั้นตอนการทำงานที่ทำหน้าที่จัดการพึงปฏิบัติเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ คือมีสิ่งนำเข้ามามีผ่านในระบบการจัดการ และจะได้ผลงานหรือผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานออกมาตามที่ต้องการ โดยมีผู้พยายามชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบของกระบวนการจัดการที่เหมาะสมว่าจะประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ดังนี้

ฮอดเก็ตต์ (Hodgetts, อ้างถึงใน วิชัย รูปชาติ, 2542) มองกระบวนการจัดการภายใต้แนวคิดเชิงระบบว่า กระบวนการจัดการที่แท้จริง ก็คือการทำหน้าที่ของการจัดการ (Management Function) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ของการจัดการภายใต้เรื่องที่สำคัญ 4 เรื่อง ได้แก่

- 1) การวางแผนกำหนดทิศทางของหน่วยงาน (Planning the Enterprises Direction)
- 2) การจัดโครงสร้างองค์กรและบุคคล (Organizing and Staffing the Structure)
- 3) การอำนวยการเชิงการชี้นำ และการผลักดันบุคลากร (Leading and Influencing the Personnel)
- 4) การควบคุมในเชิงการปฏิบัติการ และในด้านทรัพยากร (Controlling Organizational Operations and Resources)

ธงชัย สันติวงษ์ (2551) ได้ระบุถึงหน้าที่ในการบริหาร (Management Functions) ที่สำคัญมีด้วยกัน 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวิธีทางที่จะปฏิบัติไว้เป็นการล่วงหน้าซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ การวางแผนจะต้องมีกระบวนการนึกคิด (Conceptual Thinking) ที่สมบูรณ์ และเป็นสาระถูกต้อง เพื่อให้สามารถช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) พัฒนากลยุทธ์ (Strategies) จัดทำแผนงาน (Programs) จัดสรรงบประมาณ การใช้ทรัพยากรต่างๆ (Budget) กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติ (Procedures) และแนวนโยบาย (Policies) ที่ดีที่สุดสำหรับองค์กรของตน ภายหลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์และคาดการณ์ (Forecast) สภาพเหตุการณ์ต่างๆ อย่างระมัดระวัง และรอบคอบที่สุดแล้ว เป้าหมายสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่วางแผน คือ จะต้องตัดสินใจเลือกและรู้จักทำแผนต่างๆ ให้

ได้แผนงานที่ดีที่สุด และเหมาะสมกับกำลังความสามารถขององค์การที่จะเป็นหนทางให้องค์การสามารถหาประโยชน์จากการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่ได้คาดการณ์ไว้แล้ว

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการกำหนด จัดเตรียม และจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการบริหารสิ่งของ และทรัพยากรต่างๆ (Things) ภายหลังจากที่ได้ใช้ดุลพินิจ และมีข้อตัดสินใจที่ยุติแล้วว่า จะทำอะไรบ้าง การดำเนินการเพื่อจัดองค์การตามกระบวนการนี้จะประกอบด้วยงานที่ต้องหาดังนี้ คือ จัดทำโครงสร้างองค์การ (Organization Structure) กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดจะแบ่งสรรกันไปหา ระบุขอบเขตของตำแหน่งงานต่าง ๆ พิจารณาให้ทราบถึงรายละเอียดความยากง่ายของงานแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้สามารถทราบถึงคุณสมบัติของคนที่ต้องการได้

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) คือ ภาระหน้าที่ ที่เกี่ยวกับการบริหารตัวคน ซึ่งเริ่มต้นด้วยการเสาะหา และคัดเลือกให้ได้มาซึ่งคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานต่าง ๆ ที่ได้พิจารณามาแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ประกันได้ว่างานต่างๆ จะได้รับการปฏิบัติงานลุล่วงไปอย่างได้ผลที่สุด ภาระหน้าที่นี้สำคัญที่สุดที่จะต้องสามารถเข้าใจ และทำการฝึกอบรมและพัฒนาคนงาน ให้มีความ สามารถ มีความพร้อม โดยเฉพาะการจัดหาคนในระดับผู้บริหารรองลงมา

4. การจัดการ (Directing) หมายถึงความพยายามที่จะให้การกระทำต่าง ๆ ของทุกฝ่ายในองค์การเป็นไปในทางที่จะส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ด้วยการพยายามเอาชนะใจผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกฝ่ายให้ร่วมมือกันทำงาน และเสริมต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ การรู้จักมอบหมายงาน ชักจูงใจ และกระตุ้นให้ทุกคนทำงานดี การรู้จักประสานงานของทุกฝ่ายให้เข้ากันได้ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นภาระที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้การสั่งการสมบูรณ์ และสำเร็จผลได้ในที่สุด ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนและกลุ่มคน จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้สามารถบังคับบัญชาให้การทำงานของทุกคนแต่ละคนได้ผลสูงสุด และช่วยให้งานของทุกฝ่ายสอดคล้อง และเสริมกัน ในอันที่จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์เดียวกันได้

5. การควบคุม (Controlling) คือ การบังคับ หรือกำกับให้การทำงานต่างๆ เป็นไปตามแผน เพื่อที่จะป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในประการทั้งปวง ผู้บริหารทุกคนย่อมต้องคอยควบคุมงานต่างๆ ที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ กระบวนการควบคุมภายใต้ระบบการควบคุมที่จัดขึ้น คือการวัดผลงานที่ทำไป ด้วยการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด เพื่อช่วยให้ทราบถึงข้อแตกต่างที่ผิดไปจากแผน และสามารถดำเนินการแก้ไขเข้าสู่ทิศทางที่ถูกต้องได้ เนื่องจากงานที่ทำทุกอย่างจำเป็นต้องอาศัยคนเป็นผู้ทำการควบคุม

จึงควรมีจุดสนใจที่การควบคุมให้ปฏิบัติงานเป็นผลดีเสมอ การรู้จักใช้ระบบการตอบแทนและลงโทษ จึงเป็นศิลปะสำคัญที่ผู้บริหารทุกคนจำต้องเข้าใจด้วยเสมอ

กูลิคและเออร์วิค (Gulick and Urwick. 1937: อ้างถึงใน เจริญผล สุวรรณโชติ, 2551 : 418-420) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ เรียกว่า หลัก “POSDCoRB” ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนในการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงาน การจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์
3. การจัดตัวบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากรอันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การควบคุม และการปฏิบัติงาน
4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การดำเนินงานในการตัดสินใจ และการสั่งการในกิจกรรมต่างๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผนทั้งในลักษณะทั่วไปและลักษณะเฉพาะ ตลอดจนการให้คำแนะนำและการควบคุมการปฏิบัติงาน
5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การร่วมมือในการปฏิบัติในส่วนต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้องและกลมกลืนกัน
6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงาน ได้ทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของกิจการในหน่วยงาน
7. การบริหารงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายให้รอบคอบและรัดกุม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ การจัดทำบัญชี เป็นต้นปีเตอร์ดริคเกอร์ (Peter F. Drucker 1909-2005. อ้างถึงใน วิโรจน์ สารัตนะ 2555 : 28-29) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการที่เรียกว่า การบริหารจัดการโดยมีวัตถุประสงค์หรือ Management by Objective หรือ MBO ขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และสามารถทำให้การประเมินผลการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นการทำงานที่ทำหน้าที่จัดการพึงปฏิบัติเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้คือมีสิ่งมาเข้ามาผ่านในระบบการจัดการและจะได้ผลงานหรือผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานออกมาตามที่ต้องการประกอบด้วยวางแผนกำหนดทิศทางของหน่วยงานการจัดโครงสร้างองค์กรและบุคลากร อำนวยการและการผลักดันบุคลากรการควบคุมในเชิงการปฏิบัติการ

2.2 แนวคิดการบริหารกลุ่ม

วินิจ เกตุขำ และคมเพชร ฉัตรศุภกุล (ออนไลน์ : 2561) ได้สรุปความหมายของคำว่ากลุ่มในทางจิตวิทยาไว้ว่า กลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกัน โดยมีการติดต่อสัมพันธ์กัน หรือ ปฏิสัมพันธ์กัน และมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน และความสัมพันธ์นี้ จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มอยู่ร่วมกันได้ในระดับที่พอดี

Dorwin Cartwright and Alvin Zander (1953 : 3) ได้สรุปคุณลักษณะของกลุ่มไว้ว่า เมื่อคนมารวมกันเป็นกลุ่ม จะต้องมียุทธศาสตร์ใดลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะต่อไปนี้เกิดขึ้น คือ

- ก. จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กันเสมอ
- ข. แต่ละคนจะถือว่าตนเองเป็นสมาชิกกลุ่ม
- ค. แต่ละคนในกลุ่มจะยอมรับกันเป็นสมาชิกกลุ่ม
- ง. มีปทัสถานร่วมกัน
- จ. แต่ละคนจะมีบทบาทที่ชัดเจน
- ฉ. มีการเลียนแบบลักษณะบางอย่างที่ตนเองคิดว่าเหมาะสมจากสมาชิกในกลุ่ม
- ช. สมาชิกมีความคิดว่ากลุ่มจะต้องให้ผลประโยชน์ต่อสมาชิก
- ซ. สมาชิกจะแสวงหาเป้าหมายร่วมกัน
- ฌ. มีการรับรู้ความเป็นเอกภาพของกลุ่มร่วมกัน
- ญ. สมาชิกกลุ่มจะปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของกลุ่ม

นอกจากนี้ Richard M. Hodgetts ได้ให้ความหมายของกลุ่มไว้อีกแนวคิดหนึ่งว่า กลุ่ม คือ หน่วยทางสังคมที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีอิสระเป็นตัวของตัวเอง ตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกันมี ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า กลุ่ม หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกัน มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน เพื่อให้กิจกรรมนั้น บรรลุจุดหมายปลายทาง ที่กลุ่มกำหนดไว้ โดยที่ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขด้วย

2.3 ประวัติและความสำคัญของโกโก้

Wintgens (1991,อ้างถึงใน กรมวิชาการเกษตร, 2548) รายงานว่า โกโก้มีแหล่งกำเนิดอยู่บริเวณเขตร้อนชื้นของทวีปอเมริกาโดยเฉพาะแถบลุ่มน้ำอเมซอน และบางส่วนในทวีปอเมริกากลาง ซึ่งพบว่าอินเดียนเป็นพวกแรกที่ทำกรปลูกโกโก้และนำเมล็ดมาทำเครื่องดื่มที่รู้จักกันว่าเป็นเครื่องดื่มของพระเจ้า

ทั้งยังใช้เมล็ดโกโก้สำหรับแลกเปลี่ยนเป็นสินค้ายังชีพอื่น ๆ ระหว่างกัน พวกอินเดียนเรียกเมล็ดโกโก้ว่า “Cacahuatl” ซึ่งต่อมาผันเป็นชื่อของ “Cacao” ส่วนเครื่องดื่มที่ผลิตได้จากเมล็ดโกโก้เรียกว่า “Xocoatl” ซึ่งต่อมาผันเป็นชื่อว่า “Chocolate” ส่วนชาวสเปนเป็นชาติแรกที่เริ่มทำเครื่องดื่มจากเมล็ดโกโก้เหล่านี้มาผสมกับน้ำตาลจากอ้อยทำเป็นเครื่องดื่มซึ่งต่อมาเป็นที่นิยมมากในแถบยุโรป จนสิ้นศตวรรษที่ 16 ชาวสเปนได้ดำเนินการให้มีการเพาะปลูกโกโก้อย่างจริงจังขึ้นในแถบร้อนชื้นของทวีปอเมริกา ในประเทศโคลัมเบีย, เวเนซุเอลา, เม็กซิโก, ทรินิแดด และอิเควดอร์ เป็นต้น และต่อมาได้มีการนำโกโก้เข้าไปปลูกตามแหล่งปลูกต่าง ๆ ในอาณานิคมของสเปน, ดัตช์และโปรตุเกสตามทวีปต่างๆ

สำหรับแถบเอเชีย นั้น สมศักดิ์ วรรณศิริ (2532) กล่าวว่าชาวดัตช์กับชาวสเปนได้นำโกโก้เข้ามา กล่าวว่าชาวดัตช์กับชาวสเปนได้นำโกโก้เข้ามาปลูกในอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์เป็นเวลานานแล้ว ส่วนในประเทศมาเลเซีย (Conway , G.R.' 1971) กล่าวว่าโกโก้ถูกนำเข้ามาครั้งแรกที่รัฐซาบาร์ บนเกาะบอร์เนียวเหนือในปี ค.ศ.1895 โดยได้นำพันธุ์ Criollo เข้ามาจากประเทศศรีลังกา มาปลูกไว้ที่สถานีทดลองที่เมือง Sandakan และ Silam และในเวลาต่อมาได้นำพันธุ์ Criollo, Trinitario และ Forastero เข้ามาจากฟิลิปปินส์, ศรีลังกา, ซีเบส มาปลูกเพิ่มเติม จนถึงปี ค.ศ 1950 จึงได้เริ่มนำพันธุ์ Amelonado จากศูนย์วิจัยโกโก้ประเทศกานา เข้ามาปลูกและพบว่าโกโก้ Amelonado นี้สามารถขึ้นได้ดีและให้ผลผลิตในปีที่ 2 หลังจากปลูก ส่วนการปลูกในลักษณะเชิงการค้า นั้น เริ่มต้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1956 โดยบริษัทบอร์เนียวอาบาก้า ได้ปลูกโกโก้บริเวณเทือกเขา Tiger ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเมือง Tawau นอกจากนั้นก็ยังมีการปลูกโกโก้ที่บริเวณ Quoin Hill ซึ่งเป็นของบริษัท บอมเบย์ เบอร์มา ทิมเบอร์ คอมพานี

วาทย์ สุวรรณวุธ (2527) รายงานว่าโกโก้เคยมีการนำมาปลูกในประเทศไทยนั้นโกโก้ได้เริ่มต้นปลูกกันในลักษณะของโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยภาครัฐ ซึ่ง สุธีลา เลหาศิริ (2530) กล่าวว่าในปี 2516-17 ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการนำโกโก้มาปลูกแซมในสวนมะพร้าว โดยทางกรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินโครงการนี้ขึ้นเพื่อศึกษาแนวทางในการช่วยเหลือชาวสวนมะพร้าวให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากผลผลิตมะพร้าวในขณะนั้นมีราคาตกต่ำ การพัฒนาโกโก้จึงได้เริ่มขึ้นและขยายพื้นที่ปลูกเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ความสำคัญของโกโก้

สมศักดิ์ วรรณศิริ (2532) กล่าวว่าโกโก้มีการนำมาใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมต่างๆ อย่างกว้างขวาง ดังต่อไปนี้

1. อุตสาหกรรมผลิตช็อคโกแลตหวาน และช็อคโกแลตนม โดยอุตสาหกรรมประเภทนี้ใช้ Chocolate liquor กับน้ำตาล เนยโกโก้และส่วนผสมอื่น ๆ ผสมกันในอัตราส่วนตามสูตรการผลิตของแต่ละแหล่งผลิตช็อคโกแลต

2. อุตสาหกรรมลูกอมและลูกกวาด โดยใช้ผงโกโก้และ Chocolate liquor ในการปรุงแต่งรส และกลิ่นของลูกอมและลูกกวาด

3. อุตสาหกรรมเครื่องดื่มรสช็อคโกแลต อุตสาหกรรมประเภทนี้จะใช้ผงโกโก้ผสมกับ นม น้ำตาล และสารปรุงแต่งอื่น ๆ เช่น สารให้ความหวาน สารปรุงแต่งรส มาผสมกันเป็นเครื่องดื่มรสช็อคโกแลต

4. อุตสาหกรรมเบเกอรี่ เพื่อปรุงแต่งรสผลิตภัณฑ์ เช่น โดนัท, คุกกี้ ฯลฯ

5. อุตสาหกรรมยา โกโก้ที่ใช้จะเป็นรูปของน้ำเชื่อมโกโก้ ซึ่งเป็นสารผสมเพื่อให้รสทั้งยาเม็ดยาน้ำ และใช้เคลือบยาเม็ด เป็นการลบความขม เช่น ยาคิวินิน

6. อุตสาหกรรมยาสูบ โดยใช้โกโก้เป็นส่วนผสมในยาสูบ เนื่องจากโกโก้มีกลิ่นหอมกลมกลืน กับกลิ่นใบยา และขณะเกิดการเผาไหม้จะรวมตัวกับน้ำตาล ทำให้กลิ่นหอมชวนสูบบากขึ้น

7. อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง นิยมใช้ cocoa butter ในการทำลิปสติก เพราะ cocoa butter มีคุณสมบัติละลายได้เมื่ออุณหภูมิเปลี่ยนแปลงที่ 37 องศาเซลเซียส แต่คงสภาพอยู่ได้ไม่ละลายในสภาพ อุณหภูมิปกติ

คุณค่าทางอาหาร

โกโก้เป็นพืชที่มีคุณประโยชน์ทางอาหารสูง โดยโกโก้ผง 100 กรัม ประกอบด้วยโปรตีน 20.4 กรัม ไขมัน 25.6 กรัมคาร์โบไฮเดรต 35 กรัมพลังงาน 452 กรัม แคลอรีโซเดียม 650 มิลลิกรัมโพแทสเซียม 534 มิลลิกรัมแคลเซียม 51.2 มิลลิกรัมแมกนีเซียม 192 มิลลิกรัมเหล็ก 14.3 มิลลิกรัมทองแดง 3.4 มิลลิกรัม ฟอสฟอรัส 385 มิลลิกรัมกำมะถัน 160 มิลลิกรัม และคลอรีน 199 มิลลิกรัม

2.4 ประวัติกลุ่มโกโก้แปลงใหญ่เมืองวัง

กลุ่มโกโก้แปลงใหญ่เมืองวัง ได้ขึ้นทะเบียนในปี 2561 โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปลูกโกโก้เกิดการรวมกลุ่ม และบริหารจัดการร่วมกัน เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

2. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต และมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นรวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

วิสัยทัศน์

กลุ่มโกโก้แปลงใหญ่เมืองวัง จะเป็นผู้ผลิตโกโก้อินทรีย์แปลงใหญ่ในประเทศไทย ภายในปี พ.ศ.

2565

พันธกิจ

1. เน้นเกษตรกรทำเกษตรคุณธรรม โดยเน้นการปลูกโกโก้อินทรีย์ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ของ ผู้ผลิตและผู้บริโภค

2. บริหารจัดการระบบแปลงใหญ่ เข้าสู่ระบบวิสาหกิจชุมชน

โดยมีจำนวนสมาชิก 54 คน ประกอบด้วย สมาชิกที่อาศัยอยู่ตำบล และหมู่บ้านดังนี้

ตำบล	หมู่ที่	จำนวน/หมู่บ้าน
วังใต้	2,4,6	3
ทุ่งฮั่ว	2,7,8,9,10	5
วังเหนือ	1,6	2
ร่องเคาะ	1,2,4,7,13	5
วังซ้าย	4,6,7	3
วังแก้ว	3,4,5	3
วังทรายคำ	9	9

มีการแบ่งโครงสร้างองค์กร กลุ่มผู้ปลูกโกโก้แปลงใหญ่ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางดังนี้

1. นายอาคม	มีเมิ้ล	ประธานกรรมการ
2. นายเหนียม	มีเมิ้ล	รองประธานกรรมการ
3. นางสุภาภรณ์	พันตาคม	กรรมการและเลขานุการ
4. นางไปรยา	พรหมโลก	กรรมการและเหรัญญิก
5. นายสมศักดิ์	ต้องรักษาชาติ	กรรมการและประชาสัมพันธ์
6. นายสุรศักดิ์	พรศรีสว่างกุล	กรรมการ
7. นางธัญศิริ	กงวงษา	กรรมการ
8. นายธนพล	วงศ์แก้ว	กรรมการ
9. นายชยางกูร	พุทธวงศ์วัน	กรรมการ
10. นายสมพล	ทะหลวย	กรรมการ
11. นางกราบทอง	พุ่มอยู่	กรรมการ

2.5 บริบทชุมชน

2.5.1 สภาพทั่วไปของชุมชน

อำเภอวังเหนือเดิมชื่อว่า เมืองวัง หรือ เวียงวัง สันนิษฐานว่าได้ตั้งขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษ ที่ 6 (พ.ศ. 500-599) ซึ่งปรากฏตามหลักฐานในหนังสือพงศาวดารชาติไทยเล่ม 2 ของพระบริหารเทพธานี ได้

กล่าวถึงแคว้นแคว้นยวนเชียง (หน้า 4 บรรทัดที่ 4-6) ว่า "เมื่อภายหลัง พ.ศ. 590 แคว้นแคว้นยวนเชียงก็แยกตั้งบ้านเมืองออกไปทางทิศตะวันตกอีกหลายเมือง เช่น เวียงกาหลง (เวียงป่าเป้า) เวียงฮ่อ ดงเวียง เมืองวัง (วังเหนือ) แจ่ม เป็นต้น" และในหนังสือประวัติศาสตร์เชียงรายซึ่งจัดพิมพ์ในงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ หน้า 13 ก็ปรากฏความคล้ายกันคือ "ในราวพุทธศตวรรษที่ 5 มีพวกไทยถอยร่นจากตอนใต้ประเทศจีน ปัจจุบันมาสมทบกับพวกไทยที่เมืองเชียงลาวเพิ่มขึ้นมากทุกที ซึ่งขยายเมืองให้กว้างขวางออกไปอีก เรียกว่า แคว้นขุนยางหรือยวนเชียง มีอาณาเขตแผ่ไปถึงหลายเมือง เช่น เวียงกาหลง (เวียงป่าเป้า) แจ่ม เวียงฮ่อ ดงเวียง เวียงวัง (วังเหนือ) และเชียงแสน ทั้งนี้ภายหลัง พ.ศ. 590 เป็นต้นมา"

พุทธศตวรรษที่ 18 (ราว พ.ศ. 1713) กาลสมัยแห่งราชอาณาจักรโยนกบุรีศรีช้างแสนลูกกองทัพอำมาตย์หรือขุนเสวยวิญญาแห่งอาณาจักรเมยมาตีจนพ่ายแพ้ ด้วยการนำของพระเจ้าไชยศิริแห่งเมืองไชยปราการได้เผาบ้านเมืองก่อนอพยพกองทัพพระราชารัฐรชอบชัณทสิมาผ่านเข้ามาในเขตเมืองวัง และพักขบวนทัพ ณ เขาตอยดวน ก่อนจะอพยพพระราชารัฐรชอล่วงไปถึงเมืองแปบ (เมืองกำแพงเพชร) ในขณะนั้น กลุ่มคนในขบวนอพยพดังกล่าวจำนวนหนึ่งได้แยกตัวออกมาตั้งบ้านสร้างเมืองอยู่ ณ เมืองวัง บริเวณแถบต้นแม่น้ำวังอันเป็นแหล่งพื้นที่อันอุดมสมบูรณ์ โดยการนำของเจ้าพ่อพญาวัน และในยุคนี้มีการค้าขายและผลิตสินค้า ประเภทถ้วยชามเครื่องปั้นดินเผาผางประทีป ที่มาจากเตาเผาสันกำแพง เชียงใหม่ เตาเผาพาน เชียงราย หรือเตาเผาวังเหนือ เวียงกาหลง และมีการค้นพบชิ้นถ้วยที่ผลิตในยุคราชวงศ์หมีงประเทศจีน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในอดีตเกิดภาวะสงครามขึ้นระหว่างพม่ากับล้านนา ทำให้ผู้คนต่างหนีภัยไปในทิศทางต่าง ๆ จนกลายเป็นสภาพเมืองร้าง จนถึงช่วงระหว่าง ปี พ.ศ. 2373 เมืองวังกลับคืนสู่สภาพความเป็นชุมชนเมืองอีกครั้งหนึ่ง หลังจากพม่าสิ้นอำนาจการปกครอง ในสมัยพระเจ้ากาวิละสามารถขับไล่พม่าได้สำเร็จ พ.ศ. 2435 มีการแบ่งการปกครองเป็นแบบระบบภูมิภาคและระบบเทศบาล เมืองวังเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอแจ่ม จังหวัดลำปาง โดยส่วนราชการที่ดำเนินการบันทึกเป็นชื่อ ตำบลวังเหนือ ชื่อเมืองวังจึงเรียกเป็นวังเหนือมาจนปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2481 ตำบลวังเหนือได้รับการยกฐานะเป็น กิ่งอำเภอวังเหนือ มีการเปิดที่ว่าการกิ่งอำเภอวังเหนือครั้งแรกเมื่อวันที่ (15 พฤษภาคม) พ.ศ. 2500 กิ่งอำเภอวังเหนือได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอวังเหนือ ขึ้นกับจังหวัดลำปาง พ.ศ. 2542 มีการจัดแบ่งเขตการปกครองเป็นรูปแบบเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีเทศบาลตำบลวังเหนือ เป็นศูนย์กลางและเป็นเทศบาลแห่งแรกของอำเภอวังเหนือที่ได้จัดตั้งขึ้นจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2560 ยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลวังเหนือ เข้าเป็นเทศบาลตำบลวังเหนือ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง "การยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลวังเหนือกับเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เป็นเทศบาลตำบลวังเหนือ" ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2560 ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2560 เป็นต้นไป

แหล่งน้ำได้แก่แม่น้ำวัง ลุ่มน้ำวังเป็นลุ่มน้ำสำคัญลุ่มน้ำหนึ่งทางภาคเหนือของประเทศไทย พื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 10,791 ตารางกิโลเมตร มีต้นกำเนิดแม่น้ำบริเวณเทือกเขาทางตอนเหนือของจังหวัดลำปาง (อำเภอวังเหนือ) แล้วไหลลงสู่ทางใต้โดยบรรจบกับแม่น้ำปิง บริเวณทางเหนือของอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก กลายเป็นแม่น้ำปิง ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาต่อไป

2.5.2 การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอวังเหนือแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 8 ตำบล 80 หมู่บ้าน ได้แก่

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)
ทุ่งฮั่ว	12	1,888	5,703
วังเหนือ	9	2,538	7,207
วังใต้	7	1,036	3,422
ร่องเคาะ	17	3,220	10,331
วังทอง	8	1,766	5,237
วังซ้าย	10	1,707	5,061
วังแก้ว	7	1,138	3,444
วังทรายคำ	8	1,328	4,234

2.5.3. การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอวังเหนือประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านใหม่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลวังเหนือ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลวังเหนือ) เทศบาลตำบลวังเหนือ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลวังเหนือ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่)

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งฮั่ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลทุ่งฮั่วทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลวังใต้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังใต้ทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลร่องเคาะทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลวังทอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังทองทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังซ้ายทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังแก้วทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลวังทรายคำ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวังทรายคำทั้งตำบล

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2554) ได้ทำการวิจัยการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษบ้านจำ หมู่ที่ 6 ตำบลปงยางคก อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินงานของกลุ่มและรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษบ้านจำ 2. เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงของปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการภายในกลุ่ม 3. เพื่อศึกษาทิศทางในการพัฒนากลุ่มอาชีพเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษบ้านจำในอนาคต เป็นการศึกษาวิจัยแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือคือการจัดเวทีเสวนา การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์และการทดลองการรวมกลุ่มด้วยการจัดการองค์กร POLC และเทคนิค SWOT เพื่อค้นหาศักยภาพกลุ่มด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและทีมวิจัยและกลุ่มอาชีพเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษบ้านจำ หมู่ที่ 6 ที่มีสมาชิกกลุ่มที่ร่วมในการดำเนินการวิจัย 30 คน พบว่าสมาชิกภายในกลุ่มยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม รวมถึงยังไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการรวมกลุ่มอาชีพ ผู้นำกลุ่มเป็นผู้นำเพียงนามธรรมไม่มีอำนาจหรือเครื่องมือที่ใช้ในการบังคับหรือสั่งการ โครงสร้างการรวมกลุ่มยังเป็นในลักษณะที่ไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน คือไม่มีผังโครงสร้างกลุ่ม ไม่มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ไม่มีกิจกรรมในการดำเนินงานกลุ่ม เช่น การประชุมสมาชิกอย่างต่อเนื่อง และกลุ่มยังไม่ได้รับการยอมรับในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุน ผลักดันให้เกิดความเข้มแข็งและงบประมาณในการพัฒนา

จากการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อนำไปสู่ การกำหนดทิศทางการดำเนินงานของกลุ่มให้ยั่งยืนในอนาคตควรมีโครงสร้างองค์กร มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริหารจัดการ การมีเงินกองทุนกลุ่มเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีการวางแผนทางด้านการผลิต (เพาะปลูก) การตลาด การขนส่งอย่างเป็นระบบ ผู้นำกลุ่มรวมถึงสมาชิกกลุ่มควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในกลุ่มด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม คือ ผู้นำต้องมีความเสียสละและมีภาวะความเป็นผู้นำเพื่อแสวงหาผลประโยชน์แก่กลุ่มและสมาชิกกลุ่ม รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มในการบริหารจัดการ และสมาชิกกลุ่มต้องมีความรู้ความเข้าใจในการรวมกลุ่ม อีกทั้งยังต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่ได้ร่วมกันยกร่างขึ้นมา และคอยแนะนำ ตรวจสอบการบริหารงานของผู้นำในรูปแบบคณะกรรมการ อย่างต่อเนื่องภายหลังจากเสร็จสิ้นการวิจัย

ณรงค์ มูลเมือง (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นกลุ่มจักสานไม้ไผ่อำเภอดอกคำใต้จังหวัดพะเยามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นด้านการจัดการองค์การด้านการตลาดด้านการผลิตด้านทรัพยากรมนุษย์และศึกษาปัญหาและอุปสรรคผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มจักสานไม้ไผ่อำเภอดอกคำใต้จังหวัดพะเยาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ความถี่ร้อยละและส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาพบว่าการรวมกลุ่มเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นของสมาชิกกลุ่มจักสานไม้ไผ่อำเภอดอกคำใต้จังหวัดพะเยาส่วนใหญ่ทำเป็นอาชีพเสริมสามารถสร้างรายได้ระหว่าง 1,501–2,000 บาทต่อเดือนด้านการจัดองค์การส่วนใหญ่มีการวางแผนด้านการจัดองค์การมีโครงสร้างการจัดองค์การที่ชัดเจนรูปแบบโครงสร้างการจัดองค์การอยู่ในรูปของประธานคณะกรรมการและสมาชิกการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบส่วนใหญ่มีฝ่ายการเงินและบัญชีฝ่ายตลาดมีการควบคุมและติดตาม การทำงานในด้านต่างๆของสมาชิกเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมและติดตามการทำงานคือปริมาณงานการประเมินผลการดำเนินงานพิจารณาจากกำไรด้านการตลาดส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผนด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับรองคุณภาพหรือการคัดสรรเป็นสุดยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษการตั้งราคาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ตั้งตามเป้าหมายในการทำกำไร การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จำหน่ายภายในชุมชนและบริเวณใกล้เคียงมีการประชาสัมพันธ์หรือการโฆษณาผลิตภัณฑ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตส่งเสริมการขายด้วยวิธีการให้ส่วนลด ด้านการผลิตส่วนใหญ่มีการวางแผนด้านการผลิตลักษณะการผลิตผลิตภัณฑ์ ตามเป้าหมายของกลุ่มวัตถุดิบมาจากภายในท้องถิ่นไม่มีการจัดการกับวัตถุดิบที่เสียมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในกระบวนการผลิตมีการควบคุม และตรวจสอบคุณภาพของการผลิตสินค้าหลังการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว การบริหารจัดการกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าสำเร็จรูปส่วนใหญ่เปรียบเทียบปริมาณหรือจำนวนสินค้าที่ผลิตได้กับเป้าหมาย ด้านทรัพยากรมนุษย์ส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผน ด้านทรัพยากรมนุษย์มีจำนวนสมาชิกพอเพียงต่อการดำเนินงานมีการรับสมาชิกตลอดเวลา มีการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกใหม่ คุณสมบัติที่ใช้ประกอบการรับสมัครสมาชิกใหม่คือทักษะฝีมือ และความชำนาญมีการเพิ่มผลตอบแทนหรือส่วนแบ่งที่ได้จากการขายเพื่อจูงใจสมาชิกในกลุ่มให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานพบว่ากลุ่มจักสานไม้ไผ่ส่วนใหญ่ประสบกับปัญหาการประสานงาน ปัญหาการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในรูปแบบของฝ่ายต่าง ๆ ที่ยังไม่ชัดเจนขาดการวางแผนการตลาด ปัญหาช่องทางการตลาดขาดการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ผลิตภัณฑ์ขาดการรับรองคุณภาพ ปัญหาความต่อเนื่องการผลิตต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขาดการวางแผน ด้านทรัพยากรมนุษย์

เทียน เสร้ามัญ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการกลุ่มผักอินทรีย์โดยการมีส่วนร่วม” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบการจัด “ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ของชุมชนตำบลหนองป่าคร็กกิจการของกลุ่มผักอินทรีย์ที่เหมาะสมกับบริบทของสมาชิกชุมชน แสวงหารูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับกลุ่มตามหน้าที่ทางการจัดการ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และเพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานของกลุ่มผักอินทรีย์ตามแนวทางการบริหารธุรกิจ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มสมาชิกโครงการผัก

อินทรีย์ชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นให้สมาชิกกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ประสิทธิ์ เดชบุรีรัมย์ (2555) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพจักสานของผู้สูงอายุบ้านหนองขามตำบลหนองพลวงอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพจักสานของผู้สูงอายุบ้านหนองขามตำบลหนองพลวงอำเภอประทายจังหวัดนครราชสีมาและ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพจักสานของผู้สูงอายุบ้านหนองขามตำบลหนองพลวงอำเภอประทายจังหวัดนครราชสีมากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มอาชีพจักสานของผู้สูงอายุบ้านหนองขามจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แบบสัมภาษณ์ และการประชุมระดมสมองวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาผลการศึกษา พบว่าสภาพปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพจักสาน ของผู้สูงอายุบ้านหนองขามพบว่า 1.ด้านการบริหารจัดการสมาชิกกลุ่มพบว่ามีกรรวมกลุ่มกันแบบหลวมๆสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในการรวมกลุ่มการวางแผนแบ่งงานในกลุ่มไม่ชัดเจน 2.ด้านการบริหารจัดการเงินทุนพบว่ามี การแบ่งปันเงินงบประมาณให้สมาชิกดำเนินการเอง และใช้เงินไม่ตรงวัตถุประสงค์ส่งผลให้ไม่มีเงินลงทุนอย่างต่อเนื่อง 3.ด้านการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกต่างก็จัดหาวัสดุอุปกรณ์มาดำเนินการเองทำให้ต้องซื้อในราคาสูงและไม่มีคุณภาพ 4.ด้านการบริหารจัดการ พบว่าไม่มีการจัดการภายในกลุ่มที่แท้จริง กรรมการไม่มีความรู้ในเรื่องการดำเนินงานของกลุ่ม แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพจักสานของผู้สูงอายุบ้านหนองขามพบว่า 1.ด้านการบริหารจัดการสมาชิกกลุ่มผู้นำหรือประธานกลุ่มต้องมีความสามารถในการติดต่อประสานงาน และสมาชิกกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการทำงานอีกทั้งต้องมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับสมาชิกทุกคนอย่างชัดเจน 2.ด้านการบริหารจัดการเงินทุนกลุ่มควรมีแนวทางการดำเนินงานการบริหารงบประมาณอย่างชัดเจนบริหารจัดการเงินทุนให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 3.ด้านการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ให้มีแผนการจัดหาวัสดุในท้องถิ่นที่มีคุณภาพสูง 4.ด้านการบริหารการจัดการจัดการภายในกลุ่มโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างมีส่วนร่วมของสมาชิก และต้องมีการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกให้ทราบบทบาทอำนาจหน้าที่ตนเองภายในกลุ่มการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบสมาชิกมีการสร้างเครือข่ายมีแผนการตลาดและการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพ

พนารัตน์ บุญธรรม (2552) ได้ดำเนินการศึกษารูปแบบการจัดการสินค้า OTOP ประเภทของใช้ของตกแต่งและของที่ระลึกในเชิงธุรกิจ: กรณีศึกษากลุ่มอาชีพทำเครื่องทองเหลือง 2 บ้านปะอวามหมู่ที่ 5 ตำบลปะอวามอำเภอเมืองอุบลราชธานีจังหวัดอุบลราชธานีการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สองประการเพื่อ 1.ศึกษารูปแบบการจัดการสินค้า OTOP ประเภทของใช้ของตกแต่งและของที่ระลึกในเชิงธุรกิจกรณีศึกษากลุ่ม

อาชีพทำเครื่องทองเหลือง 2 บ้านปะอว ตำบลปะอว อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี และ 2. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของการจัดการสินค้า OTOP ประเภทของใช้ของตกแต่งและของที่ระลึกในเชิงธุรกิจในจังหวัดอุบลราชธานี กรณีศึกษากลุ่มอาชีพทำเครื่องทองเหลือง 2 บ้านปะอว ตำบลปะอว อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือเอกสารหลักฐานตามสภาพจริงแบบบันทึกข้อมูล และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย คณะกรรมการกลุ่มอาชีพทำเครื่องทองเหลือง 2 จำนวน 9 คน ผู้นำชุมชน 1 คน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นระบบ (Content analysis) นำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการจัดการการตลาดพบว่าด้านผลิตภัณฑ์ เป็นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้สอยจากทองเหลืองที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และงานประเพณีของหมู่บ้าน ด้านราคาเป็นแบบการบวกกำไรที่ต้องการเพิ่มจากต้นทุน ด้านการจัดจำหน่ายเป็นแบบจำหน่ายทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศการจำหน่ายภายในประเทศ จำหน่ายที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองประจำหมู่บ้าน การส่งจำหน่ายที่ร้านค้าในตัวเมือง การจำหน่ายในงานเทศกาลต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมการตลาดเป็นแบบใช้การโฆษณา และประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม ดำเนินการโดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เว็บไซต์ และหน่วยงานของรัฐ 2. รูปแบบการจัดการการผลิตจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต หาได้จากแหล่งภายในและภายนอกกลุ่มวัตถุดิบหลักของกลุ่มคือทองเหลือง 3. รูปแบบการจัดการการเงินได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐที่ให้การสนับสนุน และจากเงินทุนของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตประจำหมู่บ้าน 4. รูปแบบการจัดการกลุ่มการจัดโครงสร้างกลุ่มประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารกลุ่ม 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายการตลาดฝ่ายการผลิตฝ่ายตรวจสอบฝ่ายการเงิน และบัญชีและฝ่ายที่ปรึกษามีสมาชิกจำนวน 21 คน 5. ปัญหาการจัดการสินค้า OTOP ได้แก่กลุ่มขาดทักษะและองค์ความรู้ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ กระบวนการผลิตหลายขั้นตอนทำให้ใช้เวลามากการวางแผนการผลิต และการตลาด ยังไม่เป็นระบบเงินทุนสำรองไม่เพียงพอการจัดทำบัญชีการเงินของกลุ่มไม่เป็นระบบ ปัญหาด้านการจัดการกลุ่มการควบคุม และตรวจสอบด้านการผลิตขาดประสิทธิภาพ

ศิริพร พันธุ์วรรณ (2553) การศึกษาการบริหารกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบุกลาง ตำบลบุเปือย อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านบริหารจัดการกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบุกลาง มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มโดยการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการกลุ่มในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์แต่เนื่องจากคณะกรรมการของกลุ่ม ขาดประสบการณ์ในการดำเนินงาน และได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ เข้าไปให้การแนะนำส่งเสริม ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในการดำเนินงาน 2. ด้านการผลิต มีการวางแผนการผลิต วิธีการผลิต และปริมาณการผลิต และใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่นของตนเองจนได้รับการรับรองเป็นสินค้ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 3. ด้านการตลาด

การจำหน่ายข้าวเกรียบมันเทศ ส่วนใหญ่เป็นกระบวนต่อเนื่องจากการผลิตและพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์จำหน่ายผ่านให้คนกลางที่มารับซื้อ เพื่อนำไปจำหน่ายต่อ และจำหน่ายที่กลุ่ม นอกจากนี้มีการนำไปจำหน่ายตามงานมหกรรมสินค้า การจัดนิทรรศการ และออกร้านตามที่หน่วยงานราชการและเอกชนจัดขึ้น

4. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารของกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบุกลาง เกิดจากการขาดความรู้ความร่วมมือ ความเข้าใจ และความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม และขาดแคลนเงินทุน

รุ่งทิพย์ เสมอเชื้อ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว ตำบลดงสุวรรณ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการธุรกิจกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว ตำบลดงสุวรรณ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เกี่ยวกับธุรกิจชุมชน โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว ตำบลดงสุวรรณ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษา พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส มีสถานภาพเป็นสมาชิกในครอบครัวมีอาชีพเกษตรกร และเข้าเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้วเป็นเวลามากกว่า 3 ปี เป็นส่วนใหญ่การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว การบริหารจัดการด้านการตลาดได้แก่ ผลิตภัณฑ์ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดโดยภาพรวมมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผลิตภัณฑ์การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว การบริหารจัดการด้านผลิต ได้แก่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิต โดยภาพรวมมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผลิตการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว การบริหารจัดการด้านการบริหารองค์กร ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การจัดคนเข้าทำงานการสั่งการการควบคุมโดยภาพรวมมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดองค์กรการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว การบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชีได้แก่ โครงสร้างเงินทุน สภาพคล่องทางการเงินการจัดทำบัญชีและงบการเงิน โดยภาพรวมมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำบัญชีและงบการเงินความคิดเห็นการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้วด้านคุณประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่มไม้กวาดลายดอกแก้ว โดยภาพรวมมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด

สกลเกียรติ สวรรกิตติวุฒิ (2555) การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษากลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาaling ตำบลควนโส อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปรัชญาแนวคิดและวิสัยทัศน์ในการประกอบการตลอดจนกระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาaling ตำบลควนโส อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของการประกอบการกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาaling ตำบลควนโส อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา 3) เพื่อศึกษาการจัดการความเสี่ยงตลอดจนการแก้ไขปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆในการประกอบการของกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาaling ตำบลควนโส อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา 4) เพื่อศึกษาการปรับตัวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ของกลุ่มธุรกิจชุมชนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่คณะกรรมการบริหารกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาaling ตำบลควนโส อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา และสมาชิกกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาalingจำนวน 20 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และใช้การวิเคราะห์แบบพรรณนา วิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาalingมีแนวคิดจากการแก้ไขปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อคนกลางที่รับซื้อข้าวเปลือก ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานแรกที่เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนปัจจุบันนี้มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 35 คนซึ่งสมาชิกจะมีส่วนในการเข้ามาบริหารจัดการกลุ่มตั้งแต่การร่วมกันลงหุ้นร่วมกันผลิตสินค้า และร่วมกันรับผลประโยชน์จากการประกอบการ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็ง และยั่งยืนของกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาaling คือการใช้วัตถุดิบที่มีในชุมชนภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สภาพทางสังคมของชุมชนบ้านนาalingที่เป็นชุมชนแบบปฐมนิคม มีความเป็นเครือญาติกันการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ และกลุ่มเกิดขึ้นจากความต้องการของชาวบ้านในชุมชนกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาalingมีปัญหาข้อจำกัด และแนวทางแก้ไขในการบริหารจัดการดังนี้ข้าวหอมมือ และข้าวกล้องไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน Sticker สัญลักษณ์กลุ่มที่ติดบรรจุภัณฑ์เกิดความเสียหายในระหว่างขนส่ง และตลาดรองรับสินค้าไม่เพียงพอและแนวทางในการปรับตัวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ของกลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาalingคือการผันตัวเองมาสู่การเป็นผู้ผลิตโดยเริ่มจากการศึกษาถึงภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนมาสู่การพัฒนาอาชีพการทำนาแตกต่างจากการทำนาในอดีตที่ชาวนาทำนาเพื่อส่งโรงสีเท่านั้น แต่การบริหารงานของกลุ่มได้มีการวางแผนการดำเนินงานให้เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มหันตัวเองมาสู่การเป็นผู้ผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้ามากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่วิจัยได้แก่ กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำนวน 54 คน

3.2 เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางเป็นคำถามที่สร้างขึ้นแบบปลายเปิด (open-ended question) และแบบปลายปิด (close-ended question) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ โดยถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยแบ่งระดับออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการชี้นำ ด้านการประสานงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามแนวคิดของลิเกิร์ต (Likert) ดังนี้

5	หมายถึงมากที่สุด
4	หมายถึงมาก
3	หมายถึงปานกลาง
2	หมายถึงน้อย
1	หมายถึงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกโกโก้
อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ต่อการบริหารจัดการกลุ่ม

3.2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
รายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางใน
การสร้างเครื่องมือและปรับแบบสอบถาม ในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.3 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อจัดทำ
นิยามศัพท์ในการวิจัย เพื่อมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรง และความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่
เหมาะสม

3.2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67–1.00

3.2.2.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งนี้

3.2.2.7 นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับ
ประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย

3.2.2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมพันธ์ แอลฟา ตามวิธี Conbach & Alpha coefficient และจะนำ
แบบสอบถามไปใช้ต่อเมื่อทดสอบแล้วได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

3.2.2.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง
การวิจัย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการ
การบริหารจัดการ กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อให้เกษตรกรเป้าหมายเป็นผู้ตอบคำถาม ตามแบบสอบถามด้วยความเป็นจริง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง

3.3.2 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องของทุกฉบับ

3.3.3 จัดเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตาราง
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากระดับเกณฑ์การประเมินผลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอในรูปตาราง จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากระดับเกณฑ์การประเมินผลของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2556, 121) ดังนี้

ระดับ 5 ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ระดับ 4 ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับมาก
ระดับ 3 ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ระดับ 2 ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับน้อย
ระดับ 1 ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential) ได้แก่ (t-test) และ (F-test) หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจนในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

f	แทน	ความถี่
N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก t-test
F	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก F-testหรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณออกเป็น4ส่วน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

สำหรับรายละเอียดของผลการศึกษาแสดงตามตารางดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถามเพศ อายุการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	39	72.20
หญิง	15	27.78
รวม	54	100.00
อายุ		
ไม่เกิน 20 ปี	2	3.70
21 - 30 ปี	3	5.56
31 -40 ปี	4	7.41
41 – 50 ปี	15	27.78
51 – 60 ปี	14	25.93
60ปี ขึ้นไป	76	29.63
รวม	54	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	5	9.26
มัธยมศึกษา	22	40.74
ปวช/ปวส หรืออนุปริญญา	7	12.90
ปริญญาตรี	16	29.03
สูงกว่าปริญญาตรี	4	7.41
รวม	54	100.00
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3	5.56
10,000 – 15,000 บาท	9	16.67
15,001 - 21,000 บาท	5	9.26
21,001 - 25,000 บาท	15	27.78

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
25,001 - 30,000 บาท	4	7.41
30,000 บาท ขึ้นไป	18	33.33
รวม	54	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกโกโก้เมืองวัง อำเภอวังเหนือ ส่วนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 เพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 จำแนกตามอายุ กลุ่มที่มีอายุมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน ร้อยละ 29.63 รองลงมาคือ 41-50 ปี จำนวน 15 คน ร้อยละ 27.78 กลุ่มที่มีอายุ 51-60 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 และกลุ่มอายุที่น้อยที่สุดคือ กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ามากที่สุดคือกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 29.03 ต่ำกว่ามัธยม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.26 กลุ่มที่น้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีระดับ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.41 และจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ สูงกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ รายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และกลุ่มรายได้ที่น้อยที่สุดคือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางโดยภาพรวม (N = 54)

การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้	μ	σ	ระดับ
1. ด้านการวางแผน	4.17	0.38	มาก
2. ด้านการจัดองค์กร	3.62	0.56	มาก
3. ด้านการขึ้นน้ำ	4.44	0.36	มาก
4. ด้านการประสานงาน	3.92	0.28	มาก
โดยภาพรวม	4.13	0.35	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการขึ้นน้ำอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$) รองลงมา คือด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$) ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) และด้านการจัดองค์กร ($\mu = 3.62$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการวางแผน (N = 54)

ด้านการวางแผน	μ	σ	ระดับ
1.การกำหนดเป้าหมาย	4.46	0.71	มาก
2.การกำหนดพันธกิจ	4.14	0.85	มาก
3.การกำหนดวิสัยทัศน์	4.27	0.76	มาก
4.มีการวางแผนด้านการเพาะปลูก	4.25	0.67	มาก
5.มีการวางแผนด้านการตลาด	4.23	0.75	มาก
6.สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการนำเสนอแผน	4.07	0.77	มาก
7.สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.90	0.38	มาก
โดยภาพรวม	4.17	0.38	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางด้านการวางแผนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\mu = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

เรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ การกำหนดเป้าหมายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.46$) รองลงมา การกำหนดวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) มีการวางแผนด้านการเพาะปลูกอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$) มีการวางแผนด้านการตลาดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$) สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการนำเสนอแผนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการจัดองค์กร (N = 54)

ด้านการจัดองค์กร	μ	σ	ระดับ
1. กำหนด ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการชัดเจน	4.05	0.85	มาก
2. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามสภาพจริง	3.48	1.09	ปานกลาง
3. การเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือก คณะกรรมการทำงาน	3.33	1.16	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.62	0.56	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการจัดองค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือกำหนด ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการชัดเจนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$) รองลงมาคือ การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามสภาพจริงอยู่ในระดับมากปานกลาง ($\mu = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือก คณะกรรมการทำงานมีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.33$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดง ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง ด้านการขึ้นน้ำ (N = 54)

ด้านการขึ้นน้ำ	μ	σ	ระดับ
1. การชี้แจงประโยชน์ในรวมกลุ่มให้กับสมาชิก	4.51	0.66	มากที่สุด
2. การจูงใจให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม	4.41	0.65	มาก
3. ความตั้งใจและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน ของคณะกรรมการกลุ่ม	4.53	0.54	มากที่สุด
4. ความเชื่อมั่น ยอมรับและไว้วางใจในการทำงาน ของคณะกรรมการกลุ่ม	4.33	0.51	มาก
5. ความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการ	4.39	0.65	มาก
โดยภาพรวม	4.44	0.36	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง ด้านการขึ้นน้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่าความตั้งใจและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานของคณะกรรมการกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) รองลงมา คือการชี้แจงประโยชน์ในรวมกลุ่มให้กับสมาชิก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) การจูงใจให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.41$) ความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือความเชื่อมั่น ยอมรับและไว้วางใจในการทำงานของคณะกรรมการกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.92$)

ตารางที่ 6 แสดง ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการประสานงาน (N = 54)

ด้านการประสานงาน	μ	σ	ระดับ
1. การสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มโกโก้	4.48	0.63	มาก
2. มีการจัดประชุมกลุ่ม	4.53	0.57	มาก
3. มีการแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้ระหว่างสมาชิก	4.16	0.74	มาก
4. การประสานหน่วยงานภาครัฐ	3.51	0.77	มาก
ด้านกระบวนการเพาะปลูก			
5. การประสานหน่วยงานภาครัฐ ด้านการตลาด	3.90	0.75	มาก
6. การประสานติดต่อต้นพันธุ์โกโก้	3.46	0.96	ปานกลาง
7. การประสานติดต่อตัวแทนบริษัทรับซื้อผลผลิตโกโก้	3.42	0.98	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.92	0.28	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการประสานงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่ามีการจัดประชุมกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.53$) รองลงมาคือการสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มโกโก้อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$) การแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้ระหว่างสมาชิกอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$) การประสานหน่วยงานภาครัฐ ด้านการตลาดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$) การประสานติดต่อต้นพันธุ์โกโก้อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.46$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการประสานติดต่อตัวแทนบริษัทรับซื้อผลผลิตโกโก้อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเปรียบเทียบต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางโดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาอาชีพ และรายได้ โดยใช้สถิติค่า t-test และค่า F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 7 – 11

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ

การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านการวางแผน	4.42	0.41	4.05	0.26	1.623	.055
2. ด้านการจัดองค์กร	3.69	0.58	3.44	0.46	1.460	.150
3. ด้านการชี้แนะ	4.45	0.37	4.41	0.37	.335	.739
4. ด้านการประสานงาน	3.94	0.29	3.92	0.29	.223	.824
ในภาพรวม	4.07	0.20	3.96	0.19	1.814	.075

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 7 พบว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางจำแนกตามเพศในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
จำแนกตามอายุ

การบริหารจัดการกลุ่ม ผู้ปลูกโกโก้	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
1.ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	1.271	5	.254	1.823	.043*
	ภายในกลุ่ม	6.694	48	.139		
	รวม	7.966	53			
2.ด้านการจัดองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	1.474	5	.295	.917	.478
	ภายในกลุ่ม	15.425	48	.321		
	รวม	16.899	53			
3. ด้านการขึ้นน้ำ	ระหว่างกลุ่ม	.103	5	.021	.138	.983
	ภายในกลุ่ม	7.128	48	.148		
	รวม	7.230	53			
4. ด้านการ ประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	.296	5	.059	.685	.637
	ภายในกลุ่ม	4.143	48	.086		
	รวม	4.439	53			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.098	5	.020	.418	.834
	ภายในกลุ่ม	2.250	48	.047		
	รวม	2.348	53			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมาชิกกลุ่มที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ด้านการวางแผน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น จึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significance Difference) มีผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
จำแนกตามอายุการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD ด้านการวางแผน จำแนกตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	50-60 ปี	60 ปี ขึ้นไป
ต่ำกว่า 20 ปี	-	.048*	.041*	0.049*	.089	.011*
21-30 ปี	-	-	.967	.603	.402	.830
31-40 ปี	-	-	-	.597	.377	.766
41-50 ปี	-	-	-	-	.582	.200
51-60 ปี	=	-	-	-	-	.072
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า สมาชิกกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางด้านการวางแผน แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี และสมาชิกกลุ่มที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารจัดการกลุ่ม ผู้ปลูกโกโก้	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
1. ด้านผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	1.383	4	.346	2.573	.059
	ภายในกลุ่ม	6.583	49	.134		
	รวม	7.966	53			
2. ด้านราคา	ระหว่างกลุ่ม	1.315	4	.329	1.033	.400
	ภายในกลุ่ม	15.584	49	.318		
	รวม	16.899	53			
3. ด้านช่องทางการจำหน่าย	ระหว่างกลุ่ม	.246	4	.061	.431	.786
	ภายในกลุ่ม	6.985	49	.143		
	รวม	7.230	53			
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	.269	4	.067	.789	.538
	ภายในกลุ่ม	4.170	49	.085		
	รวม	4.439	53			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.492	4	.123	.798	.532
	ภายในกลุ่ม	7.555	49	.154		
	รวม	8.048	53			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 พบว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกกลุ่ม มีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสถานีบริการน้ำมันพีทีในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารจัดการกลุ่ม ผู้ปลูกโกโก้	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
1.ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	1.088	5	.218	1.518	.202
	ภายในกลุ่ม	6.878	48	.143		
	รวม	7.966	53			
2.ด้านการจัดองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	.366	5	.073	.213	.955
	ภายในกลุ่ม	16.533	48	.344		
	รวม	16.899	53			
3. ด้านการขึ้นนำ	ระหว่างกลุ่ม	.144	5	.029	.195	.963
	ภายในกลุ่ม	7.086	48	.148		
	รวม	7.230	53			
4. ด้านการ ประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	.456	5	.091	1.099	.373
	ภายในกลุ่ม	3.983	48	.083		
	รวม	4.439	53			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.178	5	.036	.789	.563
	ภายในกลุ่ม	2.170	48	.045		
	รวม	2.348	53			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 11พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

ตาราง 12 แสดงข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
1. ควรมีการประสานงานด้านงบประมาณจากหน่วยงานราชการ ให้มากขึ้น	14
2. กลุ่มควรมีการเก็บเงินค่าหุ้น	9
3. ควรพาสมาชิกไปศึกษาดูงานกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ที่ประสบความสำเร็จ	7

จากตาราง 12 ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง ควรมีการประสานงานด้านงบประมาณจากหน่วยงานราชการ ให้มากขึ้น (f = 14) กลุ่มควรมีการเก็บเงินค่าหุ้น (f = 9) และกลุ่มควรพาสมาชิกไปศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ที่ประสบความสำเร็จ (f = 7)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรได้แก่ สมาชิกกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t test , F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการขึ้นน้ำ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$) ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) และ ด้านการจัดองค์กร ($\mu = 3.62$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สามารถสรุปผลเป็นรายด้าน ดังนี้

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการวางแผนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\mu = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ การกำหนดเป้าหมายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.46$) รองลงมา การกำหนดวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) มีการวางแผนด้านการเพาะปลูก อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$) มีการวางแผนด้านการตลาดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$) สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการนำเสนอแผนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$)

ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการจัดองค์กรพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กำหนด ตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการชัดเจนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$) รองลงมาคือ การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามสภาพจริงอยู่ในระดับมากปานกลาง ($\mu = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือก คณะกรรมการทำงานมีอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.33$) ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการขึ้นน้ำพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\mu = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

เรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ความตั้งใจและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานของคณะกรรมการ กลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) รองลงมา คือ การชี้แจงประโยชน์ในรวมกลุ่มให้กับสมาชิก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) การจูงใจให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.41$) ความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความเชื่อมั่น ยอมรับและไว้วางใจในการทำงานของ คณะกรรมการกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.92$)

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการประสานงานพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่ามีการจัดประชุมกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.53$) รองลงมา คือ การสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มโกโก้ที่อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$) การแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้ ระหว่างสมาชิก อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$) การประสานหน่วยงานภาครัฐ ด้านการตลาด อยู่ใน ระดับมาก ($\mu = 3.90$) การประสานติดต่อต้นพันธุ์โกโก้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.46$) ตามลำดับ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประสานติดต่อตัวแทนบริษัทรับซื้อผลผลิตโกโก้ อยู่ในระดับปาน กลาง ($\mu = 3.42$)

ผลการวิเคราะห์ผลเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัด ลำปาง โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ดังนี้

สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัด ลำปางจำแนกตามเพศ ในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อ การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ไม่แตกต่างกัน

สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัด ลำปาง ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมาชิกกลุ่มที่มี อายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ด้านการวางแผน แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธีLSD (Least Significance Difference) พบว่าสมาชิกกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้อำเภ อวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการวางแผน แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี 31-40 ปี 41- 50 ปี และสมาชิกกลุ่มที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัด ลำปาง ที่มีระดับการศึกษา และมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภ อวังเหนือ จังหวัดลำปาง ควรมีการประสานงานด้านงบประมาณจากหน่วยงานราชการ ให้มากขึ้น

(f=14) สมาชิกกลุ่มเห็นควรว่าให้มีการเก็บเงินค่าหุ้น(f=9) และกลุ่มควรให้สมาชิกไปศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ที่ประสบความสำเร็จ(f=7)

5.2 อภิปรายผล

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายได้อัน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการชี้แนะ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการจัดองค์กรอยู่ในระดับมาก ตามลำดับสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการวางแผน พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางพบว่าโดยภาพรวมโดยให้ความสััญญูการกำหนดเป้าหมายการกำหนดวิสัยทัศน์มีการวางแผนด้านการเพาะปลูก มีการวางแผนด้านการตลาดสอดคล้องแนวคิดของ ธงชัย สันติวงษ์ (2551) ได้ระบุถึงหน้าที่ในการบริหาร (Management Functions) ในประเด็นการวางแผน (Planning) ไว้ว่าเป็นการกำหนดวิถีทางที่จะปฏิบัติไว้เป็นการล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ การวางแผนจะต้องมีกระบวนการนึกคิด (Conceptual Thinking) ที่สมบูรณ์ และเป็นสาระถูกต้อง เพื่อให้สามารถช่วยกำหนดวัตถุประสงค์(Objectives) พัฒนากลยุทธ์ (Strategies) จัดทำแผนงาน (Programs) จัดสรรงบประมาณ การใช้ทรัพยากร ต่างๆ (Budget) กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติ (Procedures) และแนวนโยบาย (Policies) ที่ดีที่สุดสำหรับองค์กรของตน ภายหลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์และคาดการณ์ (Forecast) สภาพเหตุการณ์ต่างๆ อย่างระมัดระวัง และรอบคอบที่สุดแล้ว เป้าหมายสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่วางแผน คือ จะต้องตัดสินใจเลือกและรู้จักทำแผนต่างๆ ให้ได้แผนงานที่ดีที่สุด และเหมาะสมกับกำลังความสามารถขององค์กรที่จะเป็นหนทางให้องค์กรสามารถหาประโยชน์จากการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่ได้คาดการณ์ไว้แล้ว และยังสอดคล้องกับประสิทธิ เดชบุรีรัมย์ (2555) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพจักสานของผู้สูงอายุบ้านหนองขาม ตำบลหนองพลวง อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าแนวทางการดำเนินงานการบริหาร ด้านการบริหารจัดการ การจัดการภายในกลุ่มโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างมีส่วนร่วมของสมาชิก มีการวางแผนบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งหากกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีการบริหารจัดการวางแผนอย่างเป็นระบบที่ดีแล้ว ก็จะส่งผลให้กลุ่มสามารถทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านการจัดองค์กร พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยให้ความสำคัญในการกำหนดตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการชัดเจนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามสภาพจริงสอดคล้องกับแนวคิดของของ ธงชัย สันติวงษ์ (2551) ได้ระบุถึงหน้าที่ในการบริหาร

(Management Functions) ในประเด็นของการจัดองค์การ (Organizing) ไว้ว่าภาระหน้าที่ในการกำหนด จัดเตรียม และจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการบริหารสิ่งของ และทรัพยากรต่างๆ (Things) ภายหลังจากที่ได้ใช้ดุลพินิจ และมีข้อตัดสินใจที่ยุติแล้วว่า จะทำอะไรบ้าง การดำเนินการเพื่อจัดองค์การตามกระบวนการนี้ จะประกอบด้วยงานที่ต้องทำดังนี้ คือ จัดทำโครงสร้างองค์การ (Organization Structure) กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดจะแบ่งสรรกัน去做 ระบุขอบเขตของตำแหน่งงานต่างๆ พิจารณาให้ทราบถึงรายละเอียดความยากง่ายของงานแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้สามารถทราบถึงคุณสมบัติของคนที่ต้องการได้และยังสอดคล้องกับ ขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2554) ได้ทำการวิจัยการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษบ้านจำ หมู่ที่ 6 ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพปลูกปลอดสารพิษเพื่อนำไปสู่ การกำหนดทิศทางการดำเนินงานของกลุ่มให้ยั่งยืน ในอนาคตควรมีโครงสร้างองค์กร มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริหารจัดการ การมีเงินกองทุนกลุ่มเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีการวางแผนทางด้านการผลิต (เพาะปลูก) การตลาด การขนส่งอย่างเป็นระบบ ผู้นำกลุ่มรวมถึงสมาชิกกลุ่มควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในกลุ่มด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม คือ ผู้นำต้องมีความเสียสละและมีภาวะความเป็นผู้นำเพื่อแสวงหาผลประโยชน์แก่กลุ่มและสมาชิกกลุ่ม รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มในการบริหารจัดการ และสมาชิกกลุ่มต้องมีความรู้ความเข้าใจในการรวมกลุ่ม อีกทั้งยังต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่ได้ร่วมกันยกร่างขึ้นมา และคอยแนะนำตรวจสอบการบริหารงานของผู้นำในรูปแบบคณะกรรมการ และสอดคล้องกับ ณรงค์ มูลเมือง (2551) ได้ศึกษาการจัดการผลิตภัณฑืชุมชนและท้องถิ่นกลุ่มจักสานไม้ไผ่ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พบว่า การรวมกลุ่มเพื่อผลิตผลิตภัณฑืชุมชนและท้องถิ่นของสมาชิกกลุ่มจักสานไม้ไผ่ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พบว่า ด้านการจัดองค์การ ส่วนใหญ่มีการวางแผนด้านการจัดองค์การ มีโครงสร้างการจัดองค์การที่ชัดเจน รูปแบบโครงสร้างการจัดองค์การอยู่ในรูปของประธาน คณะกรรมการ และสมาชิก การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ส่วนใหญ่มีฝ่ายการเงินและบัญชี ฝ่ายตลาด มีการควบคุมและติดตาม การทำงานในด้านต่าง ๆ ของสมาชิก จะเห็นได้ว่ากลุ่มหรือองค์กรใดหากมีการจัดองค์การที่ดีอย่างเป็นระบบแล้วจะส่งผลให้หน่วยงานนั้นๆ ประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว และยังสอดคล้องกับ เทียน เสรมัญญ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการกลุ่มผักอินทรีย์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับกลุ่มตามหน้าที่ทางการจัดการมีกระบวนการสำคัญ 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การขึ้นนำ และการควบคุม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรุ่งทิพย์ เสมอเชื้อ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพไม้กวาดลายดอกแก้ว : กรณีศึกษา

ตำบลดงสุวรรณ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พบว่า การบริหารองค์กร ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การจัดคน เข้าทำงานการสั่งการการควบคุมโดยภาพรวมมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่าหากกลุ่มผู้ปลูกโกโก้มีการจัดองค์กรอย่างมีแบบแผนและชัดเจนแล้วสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามโครงสร้างองค์กรแล้วจะสามารถนำพาให้กลุ่มทำงานได้ตรงตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ

ด้านการชี้้นำพบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการชี้้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยให้ความสำคัญกับความตั้งใจและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานของคณะกรรมการกลุ่มมีการชี้แจงประโยชน์ในรวมกลุ่มให้กับสมาชิกการจูงใจให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอดเก็ตต์ (Hodgetts, อ้างถึงใน วิชัย รูปขาคี, 2542) มองกระบวนการจัดการภายใต้แนวคิดเชิงระบบว่า กระบวนการจัดการที่แท้จริง ก็คือการทำหน้าที่ของการจัดการ (Management Function) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ของการจัดการภายใต้เรื่องที่สำคัญ การอำนวยความสะดวกในการชี้้นำ และการผลักดันบุคลากร เป็นส่วนขับเคลื่อนทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จและยังสอดคล้องกับศิริพร พันธุ์วรรณ (2553) ได้ศึกษาการบริหารกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบุกลาง ตำบลบุเปือย อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าด้านบริหารจัดการกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านบุกลาง มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มโดยการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการกลุ่มในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ฉะนั้นประธานและคณะกรรมการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ต้องรวมพลังขับเคลื่อนกลุ่มให้ประสบความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ด้านการประสานงาน พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้านการประสานงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยให้ความสำคัญต่อการจัดประชุมกลุ่ม การสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มโกโก้การแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้ระหว่างสมาชิกสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลิกและเออร์วิค (Gulick and Urwick, 1937) ไว้ว่า กระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ เรียกว่า 7 หลัก “POSDCoRB” ซึ่งประกอบด้วย การประสานงาน (Coordinating) ไว้ว่าเป็นการร่วมมือในการปฏิบัติตนใน ส่วนต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้อง และกลมกลืนกัน ซึ่งหากกลุ่มผู้ปลูกโกโก้เมืองวัง มีการประสานงานในส่วนต่างแล้ว จะทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง และประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับสกลเกียรติ สังวรกิตติวุฒิ (2555) การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการธุรกิจ ชุมชนสุขยุคไทยแลนด์ 4.0 กรณีศึกษากลุ่มข้าวหอมมะลิบ้านนาสิง ตำบลควนไธ อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา พบว่าการได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิคุณนิตแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานแรกที่เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งสมาชิกจะมีส่วนในการเข้ามาบริหารจัดการกลุ่ม ตั้งแต่การ ร่วมกันลงหุ้น ร่วมกันผลิตสินค้า และร่วมกันรับ ผลประโยชน์จากการประกอบการ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของกลุ่มข้าวหอมมะลิบ้านนาสิง

คือการใช้วัตถุดิบที่มีในชุมชนภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ สภาพทางสังคมของ ชุมชนบ้านนาสิงห์ที่เป็นชุมชนแบบปฐมนิคม มีความเป็นเครือญาติกันการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ต่างๆ ดังนั้นกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง ต้องมีการประสานหน่วยงานภาครัฐและ เอก เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากระบวนการด้านการผลิตโกโก้รวมถึงด้านนวัตกรรมใหม่ๆ

ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จำแนก ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน สามารถอภิปราย ดังนี้

สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จำแนกตามเพศ ในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็น ต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกส่วนใหญ่พอใจกับกระบวนการบริหารของกลุ่ม ดังที่ Dorwin Cartwright and Alvin Zander (1953:3) ได้สรุปคุณลักษณะของกลุ่มไว้ว่า เมื่อคนมารวมกันเป็นกลุ่ม จะต้องมียุทธศาสตร์กันเสมอแต่ละคนจะถือว่าตนเองเป็น สมาชิกกลุ่มจะยอมรับกันเป็นสมาชิกกลุ่มมีปทัสถานร่วมกันโดยแต่ละคนจะมีบทบาทที่ชัดเจนมีการ เปลี่ยนแปลงลักษณะบางอย่างที่ตนเองคิดว่าเหมาะสมจากสมาชิกในกลุ่มมีความคิดว่ากลุ่มจะต้องให้ ผลประโยชน์ต่อสมาชิกจะแสวงหาเป้าหมายร่วมกันมีการรับรู้ความเป็นเอกภาพของกลุ่มร่วมกันและ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของกลุ่ม

สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมาชิกกลุ่มที่มี อายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ด้านการวางแผน แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD(Least Significance Difference) พบว่าสมาชิกกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง ด้านการวางแผน แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี 31-40 ปี 41- 50 ปี และสมาชิกกลุ่มที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะว่าสมาชิก ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เห็นว่ากรรมการบริหารกลุ่มเปิดโอกาสให้กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ได้มีส่วนร่วม ในการตัดสินใจด้วยวิสัยทัศน์และคุณวุฒิ

สมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และรายได้ต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า สมาชิกกลุ่ม มีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสมาชิกกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกกระบวนการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน การวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการขึ้นน้ำและด้านการประสานงาน

ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง ควรมีการประสานงานด้านงบประมาณจากหน่วยงานราชการให้มากขึ้นเพราะประโยชน์ในการรวมกลุ่มควรมีการเก็บเงินค่าหุ้นและกลุ่มควรให้สมาชิกไปศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ที่ประสบความสำเร็จ

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1. ด้านการจัดองค์กร ในด้านการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการตามสภาพจริง สมาชิกเห็นว่าคนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานควรดำเนินการตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบอย่างจริงจัง และการควรเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการทำงานมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการประสานงานกลุ่มควรจะมีการประสานหน่วยงานภาครัฐ ด้านงบประมาณเพื่อส่งเสริมการกระบวนการเพาะปลูกและเป็นตัวกลางในการประชุม แลกเปลี่ยน ความรู้ เทคนิคการปลูกโกโก้ให้มากกว่านี้ รวมถึงมีการให้สมาชิกกลุ่มไปศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาปรับปรุงในด้านการบริหารจัดการ

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

2. ควรวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการสร้างรายได้ของกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อใช้ประกอบการศึกษา หลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการ และเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้

อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้

ดังนั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบทุกข้อให้ตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ใช้เพื่อการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบจากการตอบแบบสอบถามแต่ประการใด และการเสนอผลการวิจัยเป็นภาพโดยรวมเท่านั้นผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้ เป็นอย่างสูง

นายอาทิตย์ ชื่นอารมณ์

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดไว้ได้ตามความเป็นจริงของท่านโดยเลือกตอบเพียง

ข้อละ 1 คำตอบ

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ไม่เกิน 20 ปี

() 21 – 30 ปี

() 31 – 40 ปี

() 41 – 50 ปี

() 51 – 60 ปี

() 61 ปีหรือมากกว่า

3. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

() มัธยมศึกษา/ปวช.

() ปวท./ ปวส. หรืออนุปริญญา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้ต่อเดือน

() ต่ำกว่า 10,000 บาท

() 10,001 – 15,000 บาท

() 15,001 – 21,000 บาท

() 20,001 – 25,000 บาท

() 25,001 – 30,000 บาท

() มากกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการวางแผน					
1. การกำหนดเป้าหมาย					
2. การกำหนดพันธกิจ					
3. การกำหนดวิสัยทัศน์					
4. มีการวางแผนด้านการเพาะปลูก					
5. มีการวางแผนด้านการตลาด					
6. สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการนำเสนอแผน					
7. สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
ด้านการจัดองค์กร					
1. กำหนดตำแหน่ง บทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการชัดเจน					
2. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการตามสภาพจริง					
3. การเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการทำงาน					
ด้านการขึ้นนำ					
1. การชี้แจงประโยชน์ในรวมกลุ่มให้กับสมาชิก					
2. การจูงใจให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม					
3. ความตั้งใจและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานของคณะกรรมการกลุ่ม					
4. ความเชื่อมั่น ยอมรับและไว้วางใจในการทำงานของคณะกรรมการกลุ่ม					
5. ความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการ					
ด้านการประสานงาน					
1. การสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มโกโก้					
2. มีการจัดประชุมกลุ่ม					
3. มีการแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้ระหว่างสมาชิก					

4. การประสานหน่วยงานภาครัฐ ด้านกระบวนการเพาะปลูก					
5. การประสานหน่วยงานภาครัฐ ด้านการตลาด					
6. การติดต่อต้นพันธุ์โกโก้					
7. การติดต่อตัวแทนบริษัทรับซื้อผลผลิตโกโก้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามในการวิจัย

ดร.นิตยา วงศ์ยศ	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (บริหารศาสตร์) การบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ผศ.ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (บริหารศาสตร์) การบริหารเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ รองคณบดี วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ดร.ภควรรณ อินทรา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ สวป.001(2)/ว.077

2 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างงานวิจัย

จำนวน ชุด

2. แบบสอบถาม

จำนวน ชุด

ด้วย นายอาทิตย์ ชื่นอารมณ์ รหัส 60120100001 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ในการนี้ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

คณบดี คณะวิทยาการจัดการ

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ สวป.001(2)/ว.081

6 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน

ชุด

ด้วย นายอาทิตย์ ชื่นอารมณ์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การการบริหารจัดการกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ จากกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการตอบแบบสอบถามการวิจัย และเพื่อให้การทำการค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษา ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อเป็น ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

คณบดี คณะวิทยาการจัดการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล

นายอาทิตย์ ชื่นอารมณ์

วันเดือนปีเกิด

29 เมษายน 2522

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 8/14 หมู่ 10 ตำบลแม่เมาะ อำเภอมะเขาะ
จังหวัดลำปาง

ประวัติการศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย